

טורי קופץ בניימיין

96213

בן שרה וישראל

נולד ב- סיון תרפ"ט 1929

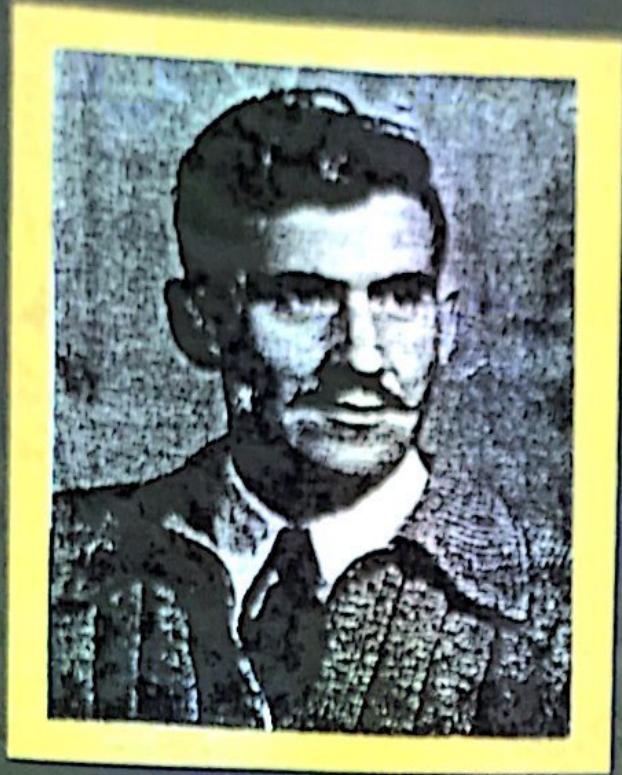
התגייס לצה"ל בפברואר 1948

שרת בגדוד "הبوكעים הראשונים" (51)

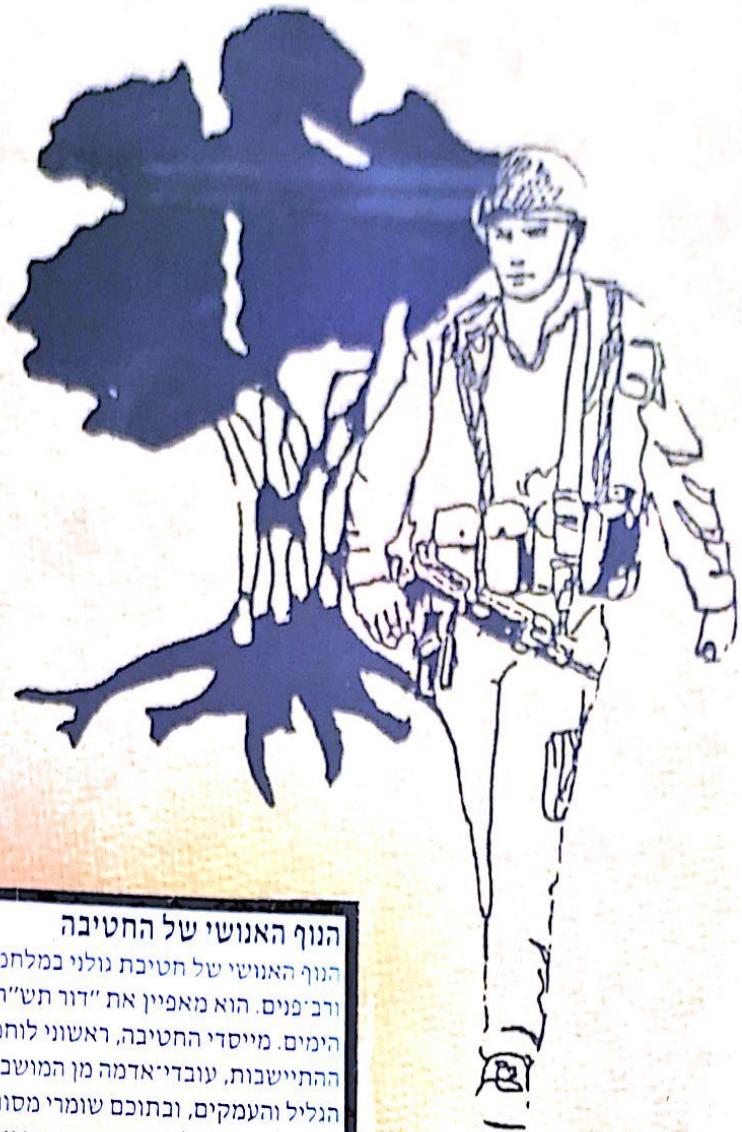
נהל ב- כי באב תש"י"א 22.8.1951

בעת מילוי תפקידו.

בן ישראל ושרה. נולד בסיוון תרפ"ט (יוני 1929) בעיר מזוריין אשר בפולין. הוא ואחיו עלו לארץ עם "ילדי טהרן" בשנת 1943 וכולם יחד נכנסו לקיבוץ עין-חרוד. סיים את לימודיו בבית-הספר היסודי במשק עין-חרוד וסיים את בית-הספר המכZOUi "טייז" במשק יגור. השתתף לתרנעות "הנווער העובד" ומצא את חמו כמסגר ובנהג. בפרוץ מלחמת-הקוממיות התגייס לצבא (בפברואר 1948) ונכנס לפלמ"ח לגדור "הפורצים". היה בין כובשי-הקסTEL. בזמן המצור על ירושלים נמצא בסביבות העיר והשתתף בפריצה לעיר-הקדוש. רק בשנת 1949 עלו הוריו לארץ אחרי כל נדויהם בפולין, ברוסיה וגרמניה. ביום כ' באב תש"י' (22.8.1951), בשעת מילוי תפקידו, נפל והוא בא למנוחת-עולםם בבית הקברות הצבאי בקרית-שאול.

הנוף האנושי של החטיבה

הנוף האנושי של חטיבת גולני במלחמות העצמאויות היה מגוון וריבוניים. הוא מאפיין את "דור תש"ח" בארץ-ישראל של אותן הימים. מייסדי החטיבה, ראשוני לוחמיה ומפקידה, היו אנשי ההתיישבות, עובדי-אדמה מן המושבה, המושב והקיבוץ של מרכבי הנילול והעמקים, ובתוכם שומר מסורת לא מעטים. אליהם נוספו במרוצת הזמן ארוכים בני עיר וביבים ואף עליהם חדים חדשים נחל ומח'ל. ראו לציין, כי בימי תש"ח היו בחטיבת גולני בחורות רבות, אשר שירותו בכל היחידות בתפקידים שונים, ורובות מהן פועלו קשריות או חובשות קרבויות. כבר במלחמות העצמאויות הייתה חטיבת גולני כור היתוך לילדי הארץ ולבני העליות השונות. בסיכון המבוא שכח נחום גולן לספר "אלון ושלח" נאמר: "...צמחו בנוף הגליל ובמושורי העמקים, ובמורחבי הנגב הרחובנו אופקים – התברגנו. ההתיישבות בערים ובഗלים היא שנתנה לחטיבת צבינה וחותמה המיווד, וממנה ספגה את ערכיה, כי על כן הייתה החטיבה כפרית ונאמנה לעורכים שינקה בגושי התיישבות אלו. ציינו אותה תכוותיו של עובדי-אדמה וושוב-הכפר: עקשות, צמידות למושמה, שורשיות ושקט..."

באמון ובשגרה

ארוכה, עוקבה מדם וקשת, היא "דרך הקרכות של החטיבה": עשרה אתרי-קרב, מאות פעולות ומכעדים ואלף ומאה חללים; הם עודות נאמה ומכתיבת למורשת הקרב, להיסטוריה הנצאית, לפעלות המבצעית... ויחד עם זאת, רבים וטובים מבין רבעותיו של החטיבה, הוכרים בנטיגניה ובאהבה את תקופת שורותם הסדרי, כלוחמים ומפקדים, לא התנסו בקרב, לא ידעו מלוחמתו כל תקופת שורות היתה ב"אמון ובשגרה". לאלו שבשבוב שנותי קבעו היו "עליהם לקרוא" "ירודים לאמון", יוצאים ל"גונילה" ל"יעופש" ול"תעסוקה"; לאלו שלא נטו חלק בקרב, גם לא עברו את הגבול באיזו חדרה או פשוטה, לא פגעו באויב, וגם לא חילצו חבר פצוע תחת אש, וגם לא קיבלו צל"ש וכל שורותם הצבאי היה מבט"ש לבט"ש, לכל אל, הפרק הזה מוקדש...

רק חטא, ותראה איך הם זוכרים, ואין מה שורה אם שרתו בהטינה בשנות החמישים או בשנות השמונים; בימי תש"ח, "קדש", ששת הימים או יום הכניפורים; במלחמות ההתקשה ובמרדףים, במבצע ליטאי או של"ג במלחמה לבנון או "שתחים"; אם תשאל ותבקש הם יספרו בהתלהבות ובמשמעות געוגעים על אותם הימים; על סיור-בוקר, וה"סיור האלים", על התצפית והמאור, על נוטה הלילה ושגרת המזובב... ויעלו על נס את החברות והאהוה, ותחוות ההשתיקות והגאוות, בפלוגה, בגוזו, ובחטיבה!

הם זוכרים היטיב, כל דורות הלוחמים, את המ"פ המ"מ הסמל והרס"ר, את "המאלה" והשמירות, המתנה וה"শמוועות", את הכוונות ואת ה"הקפצות" את המסדרים וה"יציאות"... ככלם לקחו עמים עם כל הוכורנות את ה"קיוטק" הפ"ל והט"ל, ש-ק-שיינה מדים ודרגות, אפוד- מגן, ש-שבש, קסדה ואינ-ספרחוויות...

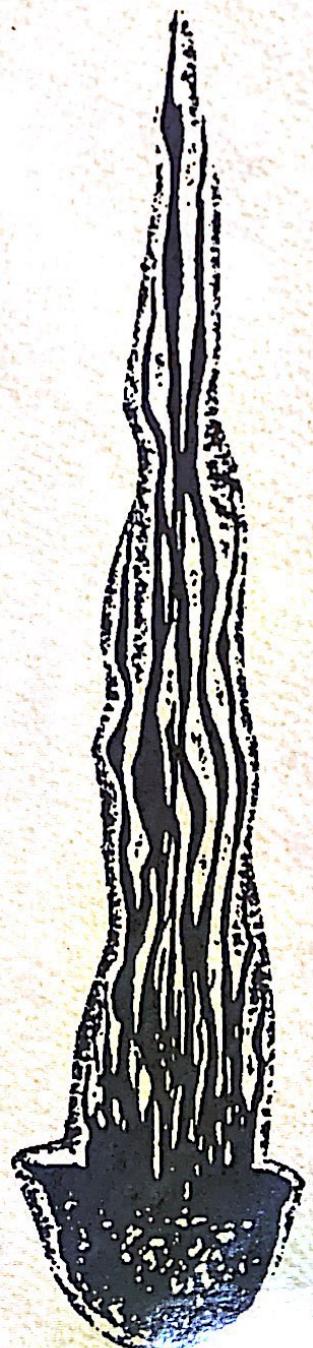
על כראוי לספר על אותם אלף לוחמים, שלא חסכו זיעה וכל מאם, וחזרו רטובים, מריצת-ليل, ממשע מטוחה, מעשרות אימונים; אימון "יבש" ו"רטוב", אימון הרפרט, ואימון החטיבה; אימונים בהגנה, בהתקפה, בהבקעה ובכל צורות הלחימה;

ביעדר-מוצער, בשעה בוו, במדבר ונרו... אימון בנגב, בגליל או ברמה, אימון בשת"פ עם שרוין, תותחים או עם הנדסה... מעבר שדות-מוקשים ולחימה בטהילות, לחימה בצוות-יקטון, בחוליה ועם כל הפלוגה... עם חגור-קל, מימה ורימוניים, או עם חגור מל", "חגור פילים", וקפל"ד. עם שכפ"ץ ו"פאוציט" ומחסנות מלאות "וותבים"... עם נשק אישי; "עוזו", "סטן" "צ'בי", "אפי-אן" ו"גלאיל", עם מגל"ד, ומק"כ, "בזוקה" ומא"ג, עם מרגמה... ועם כל שאר אמצעי-הלחימה... כי להיות ב"גולני" פרושו להתאמן עם כל הנשמה, ולשאת בגואה את ה"כומתה החומה"...

ל להיות ב"גולני" פרושו להיות נהג טבח או פקידה, בסירתה ב"עורך" בפלוגות-הקשר, פלוגות ההנדסה, או ב"מפקדה", להיות ב"גולני"

פרושים להיות חובש, אפסנאי, ש.ג. או קשו, להפעיל אלמ"ח מתחוכם ולעשות "עבודות רס"ר"... להיות בגולני פרושו לרוץ כמו מטורף, עם חגור-מל ואוכבע פלה, ב"יום ספורט", או במסע, ל"הכרת החגור"

ו/או ל"קבלת הכומתה"... להיות בגולני פרושו גם לעמוד דום "כמו חיל", כמו קצין כמו לוחם בכל המסדרים, ב"מסדר בוקר" וב"מסדר השכמה", במסדר-המפקד, ובמסדר יציאה; טקס ההשבעה, וטקס קבלת הכומתה, טקס סיום קורס מכ"ם או קצינים, ומסדר-סיום של תקופת האימונים, וטקס זכרון שניתי לכל החללים... להיות ב"גולני" זו אכן חוויה, חוויה אמיתית של "אמון וbrigade"...

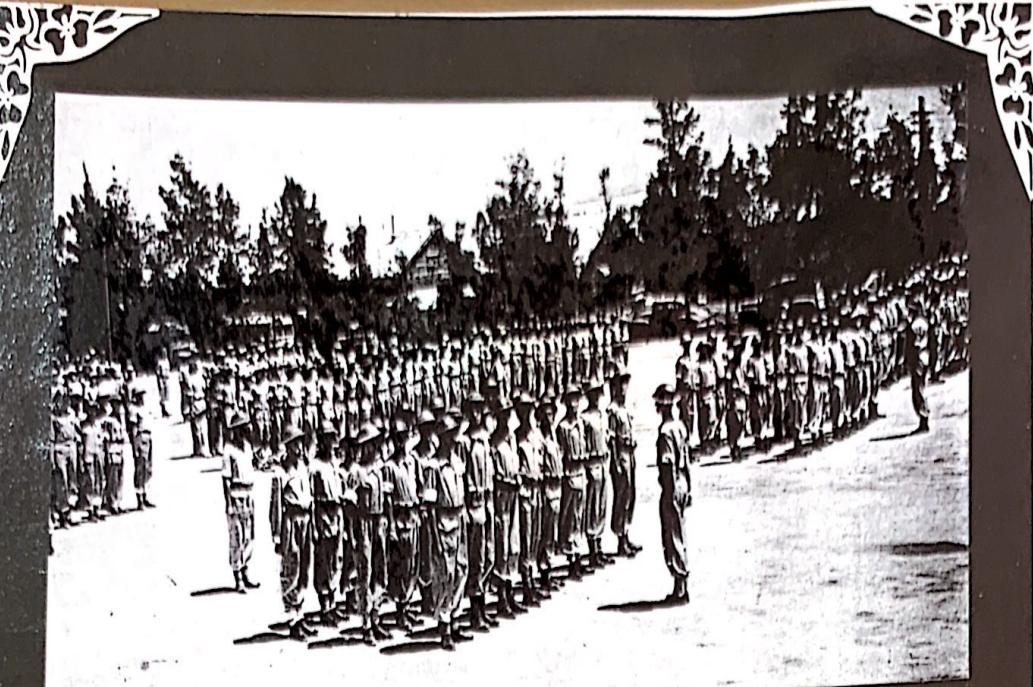

שנות מחמימות הראשונות

במשך חמיש שנים וثمان חודשים בין קיימות תל-אל-מוטיילה (מאי 1951) ובין קיימות מתחמי רפיח (נובמבר 1956) נמצאות מבצע "קדש" פיקדו על החטיבת שלושה מיל'רים נוספים: אסף שמחוני ו"ל (1952–1953), יששכר שדמי יכדר (1954–1955) וחיסים בזידוד ו"ל (1955–1956). היו אלה חמיש שנים של אימונים קשים, פעילות מבצעית מוגבלת (גדוד "ברק" של החטיבה נטל חלק במבצע "הר-געש", פועלות נמול גולן נגד המצרים באור הסבכה ואדי סירם, בנובמבר 1955), קליטת כוח אדם נוסף ואיוכתי יותר, טיפול המשמעת וגאות היחידה, ופעילות בטחון-ישוט שגרתית, בדרך כלל בגבול הישראלי-סורי.

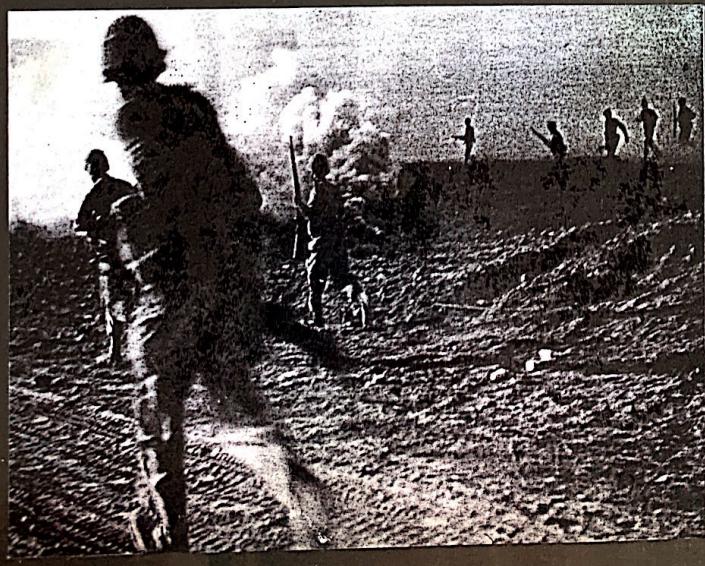

במבצע "הר-געש" (פעולת הסבכה), כבשו לוחמי גדוד "ברק", את מוצבי ואדי סירם; פלוגה ב' את מוצבי "רבקה 1" ו"רבקה 2", ופלוגה ה' בפיקודו של טון קלמן מגן את מוצב "תמר". אבידות המצרים במושבי ואדי סירם היו 11 הרוגים ו 7 שבויים. מחייבי גולני נפצעו 11. בדצמבר 1955 השתתפו חיילי פלוגה ג' מגוד "הبوكעים הראשון" (עדין במסגרת חטיבת "גבעתיה" הסדירה) במבצע "עליזית" ("פעולת כנרת") נגד מוצבי הסורים בחופה הצפון-מזרחי של הכנרת, וכבשו את מוצב נוקייב החדש.

קרב תל-אל-מוסטילה (2 עד 6 במאי 1951)

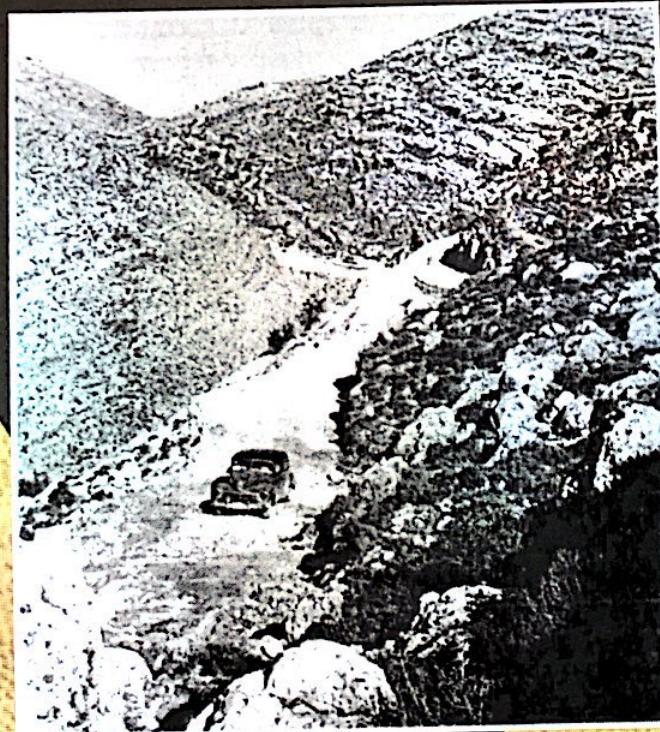
בתחילת מאי 1951 שילמה החטיבה גוליית את מחייו "մשבר התקופת המעבר" של ראשית שנות החמישים, شامل בשורתה ובצח"ל כולם: שינוי מהפכני בהרכבה האנושי, ירידה חדה ברמתה האימונית, במוראל ובגאותה הייחודה (יחסית לוחמי דור-תש"ח, המושדרים בארץ, בעלי משמעות פנים ומוסטיביה, ועל נסיעון קרבו אמיתי, שהצטבר בחודשי הלחימה הארוכים של מלחמת העצמות). ייחידה מגדוד מילואים של חטיבת גולני, שהתמונה באוזר כורזים, נתקלה בסורים, שהשתלטו על שלוש גבעות ממערב לשטח המפורז: תל-אל-מוסטילה, מוצב "השפך" ומוצב "הדמות". במערכה ארוכה ומורכבת, שנמשכה ארבעה ימים (2 עד 6 במאי 1951), מערכה בה נטלו חלק יחידות נספות וברות של החטיבה (יחידות אחורות של גדוד המילואים, גדוד "גدعון" כולם, ולוגט קורס המ"כים של החטיבה) – הצלicho חילוי גולני להדוף בהדרגה את הסורים אל מעבר לירדן (כולל סיוע של מרגמות 81 מ"מ ו-120 מ"מ), אך מחיר הדמים היה כבד; בקרבות תל-אל-מוסטילה נפלו 40 מחיילי החטיבה, והתרברר, כי חלה ירידה משמעותית ביכולת הלחימה של חילוי החטיבה. בהדרגה יושמו "לקחי תל-אל-מוסטילה", וכוח אדם איקוני יותר החל להגיע אל החטיבה.

קרבות בהם השתתף

המצור על ירושלים

דרך בורמה

אלוהים —

"במותם ציוו לנו את החיים"
אך הוא לא ציווה לנו דבר
חוין מזכרון חם,
מכאב עמוק וצורב,
מחיון שנעלם,
מנוכחות לא נוכחת
מעלבון צורב
ומכאיב
ומכאיב
ומכאיב

בנימין קופץ ז"ל

...אָתְּ רַכְבָּג אֲתִיכְלֵם
אֲתִיכְלֵם כְּמָאוֹרֶת וְתַלְגָּא
כְּרַאֲת שְׁכַנְתָּה, מְלֵסָה
לְאַתְּ מְעַט אֲתִיכְלֵם גְּפָאָה.
אֲתִיכְלֵם אֲכְלָגָה כְּדָם
אֲתִיכְלֵם נְעַרְעַר גְּפָאָה.

ז'ק עַמְּ.

